Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 4 oktober 2024*

”Begäran om förhandsavgörande – Jordbruk och fiske – Ekologiska produkter – Förordning (EU) 2018/848 – Regler för ekologisk produktion – Artikel 16 – Märkning – Artikel 30 – Termer som hänvisar till ekologisk produktion – Artikel 33 – Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion – Villkor för användande – Produktens förenlighet med förordning 2018/848 – Artiklarna 45 och 48 – Import av produkter från ett tredjeland vilka är avsedda att släppas ut på marknaden i Europeiska unionen som ekologiska produkter – Likvärdighet mellan produktionsreglerna i detta tredjeland och reglerna i förordning 2018/848 – Användande av tredjelandets logotyp för ekologisk produktion”

I mål C-240/23,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Bundesverwaltungsgericht (Högsta förvaltningsdomstolen, Tyskland) genom beslut av den 9 december 2022, som inkom till domstolen den 17 april 2023, i målet

**Herbaria Kräuterparadies GmbH**

mot

**Freistaat Bayern,**

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av domstolens ordförande K. Lenaerts, avdelningsordförandena K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, T. von Danwitz och Z. Csehi samt domarna S. Rodin, L.S. Rossi (referent), I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, I. Ziemele och M. Gavalec,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitiesekreterare: handläggaren N. Mundhenke,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 18 mars 2024,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Herbaria Kräuterparadies GmbH, genom H. Schmidt, Rechtsanwalt,

* Rättegångsspråk: tyska.

– Freistaat Bayern, genom C. Diroll, C. Novak och J. Vogel, samtliga i egenskap av ombud,

– Europaparlamentet, genom I. Anagnostopoulou och U. Rösslein, båda i egenskap av ombud,

– Europeiska unionens råd, genom L. Hamtcheva och R. Meyer, båda i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom A.C. Becker och A. Dawes, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 18 juni 2024 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

## Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av dels artiklarna 16.1, 30.1, 30.2, 33.1, 45.1 och 48.1 samt punkt 2.2.2 f i del IV i bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007 (EUT L 150, 2018, s. 1), dels artikel 20 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Herbaria Kräuterparadies GmbH (nedan kallat Herbaria) och Freistaat Bayern (delstaten Bayern, Tyskland) angående förbudet för Herbaria att använda Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion och termer som hänvisar till ekologisk produktion för utsläppande på marknaden i unionen av en blandning av fruktjuicer och örtextrakt som förutom ekologiska produkter innehåller vitaminer och järnglukonat som inte härrör från ekologiskt jordbruk.

### Tillämpliga bestämmelser

#### *Förordning (EG) nr 834/2007*

3 I artikel 23 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 (EUT L 189, 2007, s. 1), med rubriken ”Användning av termer som avser ekologisk produktion”, föreskrevs följande i punkt 1:

”I denna förordning skall en produkt anses vara försedd med termer som hänvisar till ekologisk produktionsmetod om det i märkningen, reklamen eller handelsdokumenten finns en beskrivning av produkten, dess ingredienser eller foderråvaror som ger köparen uppfattningen att produkten, dess ingredienser eller foderråvaror har framställts i enlighet med de regler som fastställs i denna förordning. I synnerhet får de termer som förtecknas i bilagan, härledningar eller diminutiver av dessa, till exempel ”bio” och ”eko”, enskilt eller i kombination, användas i hela gemenskapen och på vilket gemenskapsspråk som helst för märkning och marknadsföring av produkter som uppfyller kraven i eller som följer av denna förordning.

Vid märkning och marknadsföring av levande eller obearbetade jordbruksprodukter får termer som hänvisar till ekologisk produktionsmetod användas endast om dessutom alla ingredienser i produkten har framställts i enlighet med de krav som fastställs i denna förordning.”

4 I artikel 33 i förordning nr 834/2007, med rubriken ”Import av produkter som ger motsvarande garantier”, föreskrevs följande i punkt 2:

”[Europeiska] kommissionen får i enlighet med det förfarande som avses i artikel 37.2 erkänna de tredjeländer vilkas produktionssystem är förenliga med principer och produktionsregler som är likvärdiga med dem som föreskrivs i avdelningarna II, III och IV och vilkas kontrollåtgärder har en effektivitet likvärdig med de kontrollåtgärder som föreskrivs i avdelning V, samt upprätta en förteckning över dessa länder. Vid bedömningen av likvärdigheten skall hänsyn tas till riktlinjerna i *Codex Alimentarius*, CAC/GL 32 [de riktlinjer för produktion, bearbetning, märkning och saluföring av ekologiskt producerade livsmedel som fastställts av Codex Alimentarius-kommissionen inom ramen för genomförandet av det gemensamma programmet från FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) och Världshälsoorganisationen (WHO)].

…”

***Förordning (EG) nr 889/2008,***

5 I artikel 27 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 av den 5 september 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter med avseende på ekologisk produktion, märkning och kontroll (EUT L 250, 2008, s. 1), med rubriken ”Användning av vissa produkter och ämnen vid bearbetning av livsmedel”, föreskrevs följande i punkt 1:

”I enlighet med artikel 19.2 b i förordning [nr 834/2007] får endast följande ämnen användas vid bearbetning av ekologiska livsmedel, med undantag för vin:

…

f) Mineraler (inklusive spårämnen), vitaminer, aminosyror och mikronäringsämnen, och endast om det är särskilt föreskrivet att det/de ska användas i livsmedlen i fråga.”

***Förordning (EG) nr 1235/2008,***

6 I artikel 7.1 i kommissionens förordning (EG) nr 1235/2008 av den 8 december 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 vad gäller ordningen för import av ekologiska produkter från tredjeländer (EUT L 334, 2008, s. 25) föreskrevs följande:

”Kommissionen ska upprätta en förteckning över erkända tredjeländer i enlighet med artikel 33.2 i förordning [nr 834/2007]. Förteckningen över erkända länder återges i bilaga III till den här förordningen. …”

***Genomförandeförordning (EU) nr 126/2012***

7 Genom kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 126/2012 av den 14 februari 2012 om ändring av förordning (EG) nr 889/2008 vad gäller styrkande dokumentation och om ändring av förordning (EG) nr 1235/2008 vad gäller ordningen för import av ekologiska produkter från Förenta staterna (EUT L 41, 2012, s. 5) upptogs Amerikas Förenta Stater i förteckningen över tredjeländer i bilaga III till förordning nr 1235/2008.

***Förordning 2018/848***

8 I skälen 6, 9, 15, 17, 73, 77–79, 93, 95, 96, 108 och 123 i förordning 2018/848 anges följande:

”(6) Mot bakgrund av målen för unionens politik för ekologisk produktion bör den rättsliga ramen för genomförandet av denna politik syfta till att skapa rättvis konkurrens och en välfungerande inre marknad för ekologiska produkter, att bevara och rättfärdiga konsumenternas förtroende för produkter som märkts som ekologiska och skapa förutsättningar för politiken att utvecklas i takt med produktions- och marknadsutvecklingen.

…

(9) Mot bakgrund av den dynamiska utvecklingen inom den ekologiska sektorn angavs i rådets förordning [nr 834/2007] att det skulle komma att behöva göras en översyn av unionsreglerna för ekologisk produktion, där den erfarenhet som vunnits vid tillämpningen av reglerna beaktas. Resultaten av den översyn som kommissionen har genomfört visar att unionens rättsliga ram för ekologisk produktion bör förbättras, så att reglerna motsvarar konsumenternas högt ställda förväntningar och är tillräckligt tydliga för dem de riktar sig till. Förordning [nr 834/2007] bör därför upphävas och ersättas av en ny förordning.

…

(15) Forskningsprojekt har visat att konsumenternas förtroende är av mycket stor betydelse för marknaden för ekologiska livsmedel. På lång sikt kan regler som inte är tillförlitliga äventyra allmänhetens förtroende och leda till marknadsmisslyckande. En hållbar utveckling för den ekologiska produktionen i unionen bör därför baseras på sunda produktionsregler som harmoniseras på unionsnivå och uppfyller aktörernas och konsumenternas förväntningar vad gäller kvaliteten på ekologiska produkter samt överensstämmelse med de principer och regler som fastställs i denna förordning.

…

(17) Denna förordning bör utgöra grunden för en hållbar utveckling av ekologisk produktion och dess positiva miljöeffekter, samtidigt som den säkerställer en välfungerande inre marknad för ekologiska produkter och rättvis konkurrens, för att på så sätt bidra till att jordbrukarna får en skälig inkomst, säkerställa konsumenternas förtroende, skydda konsumenternas intressen och främja korta distributionskedjor och lokal produktion. Dessa mål bör uppnås genom förenlighet med de allmänna och särskilda principer och allmänna och detaljerade produktionsregler som gäller för ekologisk produktion.

…

(73) Märkningen av jordbruksprodukter och livsmedel bör omfattas av de allmänna regler som fastställs i [Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1924/2006 och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1999/10/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt

kommissionens förordning (EG) nr 608/2004 (EUT L 304, 2011, s. 18)], och i synnerhet de bestämmelser som syftar till att förhindra märkning som kan skapa osäkerhet för eller vilseleda konsumenterna. Därutöver bör särskilda bestämmelser om märkning av ekologiska produkter och produkter under omställning fastställas i den här förordningen. De bör skydda både aktörernas intresse av att få sina produkter korrekt identifierade på marknaden och att åtnjuta rättvisa konkurrensförhållanden, och konsumenternas intresse av att kunna träffa medvetna val.

…

(77) För att skapa klarhet för konsumenterna på hela unionsmarknaden bör användning av Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion göras obligatorisk på alla ekologiska färdigförpackade livsmedel som produceras i unionen. Det bör dessutom vara möjligt att frivilligt använda logotypen på icke färdigförpackade ekologiska produkter som framställs i unionen och på ekologiska produkter som importeras från tredjeländer och för informations- och utbildningsändamål. Förlagan till Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion bör fastställas.

(78) I syfte att se till att konsumenterna inte vilseleds om huruvida produkten i sin helhet är av ekologiskt ursprung, är det emellertid lämpligt att begränsa användningen av logotypen till produkter som enbart eller nästan enbart innehåller ekologiska ingredienser. Det bör därför inte vara tillåtet att använda den för produkter under omställning eller bearbetade produkter där mindre än 95 viktprocent av ingredienserna av jordbruksursprung är ekologiska.

(79) För att undvika eventuell osäkerhet bland konsumenterna beträffande huruvida en produkt för vilken Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion används har ursprung i unionen eller inte, bör konsumenterna alltid informeras om var de jordbruksråvaror som produkten består av har framställts. I det sammanhanget bör det vara tillåtet att hänvisa till vattenbruk i märkningen av produkter från ekologiskt vattenbruk i stället för att hänvisa till jordbruk.

…

(93) Erfarenheterna från ordningen för import av ekologiska produkter till unionen inom ramen för förordning [nr 834/2007] har visat att ordningen behöver ses över så att den uppfyller konsumenternas förväntningar om att importerade ekologiska produkter följer standarder som är lika stränga som unionens, samt för att på ett bättre sätt säkerställa att unionens ekologiska produkter får tillträde till den internationella marknaden. Det är dessutom nödvändigt att förtydliga reglerna för export av ekologiska produkter, i synnerhet genom att inrätta certifikat för ekologisk export.

…

(95) Det bör fortsättningsvis vara möjligt för ekologiska produkter att få tillträde till unionsmarknaden om produkterna inte överensstämmer med unionens regler för ekologisk produktion men kommer från tredjeländer vilkas ekologiska produktion och kontrollsystem har erkänts som likvärdiga med unionens. Erkännande av likvärdighet för

tredjeländer i enlighet med vad som fastställs i förordning [nr 834/2007] bör dock endast beviljas genom ett internationellt avtal mellan unionen och dessa tredjeländer, där ett ömsesidigt erkännande av likvärdighet även eftersträvas för unionens del.

(96) Tredjeländer som erkänts med avseende på likvärdighet enligt förordning [nr 834/2007] bör förbli erkända inom ramen för den här förordningen under en begränsad period som är nödvändig för att säkerställa en smidig övergång till ordningen för erkännande genom ett internationellt avtal, förutsatt att de fortsätter att säkerställa likvärdighet för sin ekologiska produktion och för sina kontrollregler i förhållande till de tillämpliga unionsregler som är i kraft och att de uppfyller alla krav som rör kommissionens tillsyn av deras erkännande. Tillsynen bör i synnerhet baseras på de årsrapporter som de erkända tredjeländerna skickar till kommissionen.

…

(108) Det är nödvändigt att fastställa åtgärder för att säkerställa en smidig övergång till den rättsliga ramen för import av ekologiska produkter och produkter under omställning till unionen, såsom den ändrats genom denna förordning.

…

(123) Eftersom målen för denna förordning, i synnerhet rättvis konkurrens och en välfungerande inre marknad för ekologiska produkter samt säkerställande av konsumenternas förtroende för dessa produkter och för Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av den harmonisering av reglerna om ekologisk produktion som krävs, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 [FEU]. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.”

9 Förordning 2018/848 består av nio kapitel. Kapitel I, med rubriken ”Syfte, tillämpningsområde och definitioner”, innehåller artiklarna 1–3, kapitel III, med rubriken ”Produktionsregler”, artiklarna 9–29, kapitel IV, med rubriken ”Märkning”, artiklarna 30–34, och kapitel VII, med rubriken ”Handel med tredjeländer”, innehåller artiklarna 44–49.

10 Artikel 2 i denna förordning har rubriken ”Tillämpningsområde”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Denna förordning tillämpas på följande produkter från jordbruk, inklusive vattenbruk och biodling, enligt förteckningen i bilaga I till EUF-fördraget och produkter härrörande från dessa produkter, om sådana produkter produceras, bereds, märks, distribueras, släpps ut på marknaden, importeras till eller exporteras från unionen eller är avsedda att beredas, märkas, distribueras, släppas ut på marknaden, importeras till eller exporteras från unionen:

a) Levande eller obearbetade jordbruksprodukter, inbegripet utsäde och annat växtförökningsmaterial.

b) Bearbetade jordbruksprodukter för livsmedelsändamål.

c) Foder.

…”

11 I artikel 3 i förordningen, som har rubriken ”Definitioner”, föreskrivs följande:

”I denna förordning avses med

…

64. *likvärdighet*: uppfyller samma mål och principer genom tillämpning av regler som säkerställer samma överensstämmelsenivå.

…”

12 Artikel 16 i samma förordning, med rubriken ”Regler för produktion av bearbetade livsmedel”, har följande lydelse:

”1. Aktörer som producerar bearbetat livsmedel ska särskilt uppfylla de detaljerade produktionsregler som fastställs i del IV i bilaga II och i de genomförandeakter som avses i punkt 3 i denna artikel.”

…

3. Kommissionen får anta genomförandeakter för fastställande av vilka tekniker som är godkända för bearbetning av livsmedelsprodukter.

…”

13 I artikel 30 i denna förordning, med rubriken ”Användning av termer som avser ekologisk produktion” föreskrivs följande:

”1. I denna förordning ska en produkt anses vara försedd med termer som avser ekologisk produktion, om det i märkningen, reklamen eller handelsdokumenten finns en beskrivning av produkten, de ingredienser eller foderråvaror som använts vid framställningen som ger köparen uppfattningen att produkten, dess ingredienser eller foderråvaror har framställts i enlighet med denna förordning. I synnerhet får de termer som förtecknas i bilaga IV, härledningar eller diminutiver av dessa, såsom *bio* och *eko*, enskilt eller i kombination, användas i hela unionen och på vilket språk som helst som anges i denna bilaga för märkning och marknadsföring av de produkter som avses i artikel 2.1 som är förenliga med denna förordning.

2. För de produkter som avses i artikel 2.1 får de termer som avses i punkt 1 i den här artikeln inte någonstans i unionen, på något av de språk som anges i bilaga IV, användas för märkning, reklam eller handelsdokument för en produkt som inte är förenlig med denna förordning.

…”

14 Artikel 32 i denna förordning har rubriken ”Obligatoriska uppgifter”. I artikel 32.2 föreskrivs följande:

”Om Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion används, ska en uppgift om framställningsplatsen för de jordbruksråvaror som produkten består av anges i samma synfält som logotypen och denna ska, beroende på vad som är lämpligt, ha någon av följande utformningar:

a) EU-jordbruk, om jordbruksråvaran har producerats i unionen.

b) Icke-EU-jordbruk, om jordbruksråvaran har framställts i tredjeländer,

c) EU/icke-EU-jordbruk, om en del av jordbruksråvarorna har producerats i unionen och en del har framställts i ett tredjeland.

…”

15 Artikel 33 i förordningen, med rubriken ”Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion”, har följande lydelse:

”1. Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion får användas vid märkning, presentation och marknadsföring av produkter som överensstämmer med denna förordning.

…

2. Förutom i de fall som avses i punkt 1 andra stycket är Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion en attestering i enlighet med artiklarna 86 och 91 i [Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L 95, 2017, s. 1)].

…

5. Nationella logotyper och privata logotyper får användas vid märkning, presentation och marknadsföring av produkter som överensstämmer med denna förordning.

…”

16 Artikel 45 i förordning 2018/848 har rubriken ”Import av ekologiska produkter och produkter under omställning”. I artikel 45.1 föreskrivs följande:

”En produkt får importeras från ett tredjeland i syfte att släppas ut på marknaden i unionen som en ekologisk produkt eller som en produkt under omställning förutsatt att följande tre villkor är uppfyllda:

a) Produkten är en produkt enligt artikel 2.1.

b) Ett av följande är tillämpligt:
   i) produkten överensstämmer med kapitlen II, III och IV i denna förordning och alla aktörer och aktörsgrupper enligt artikel 36, inklusive exportörerna i det berörda tredjelandet, har kontrollerats av de kontrollmyndigheter eller kontrollorgan som har erkänts i enlighet med artikel 46 och alla sådana aktörer, aktörsgrupper och exportörer har fått ett certifikat från dessa myndigheter eller organ som bekräftar att de överensstämmer med denna förordning,
   ii) i de fall där produkten kommer från ett tredjeland som är erkänt i enlighet med artikel 47, den produkten är förenlig med villkoren i det relevanta handelsavtalet, eller
   iii) i de fall där produkten kommer från ett tredjeland som är erkänt i enlighet med artikel 48, den produkten är förenlig med detta tredjelands likvärdiga produktions- och kontrollregler och importeras med ett kontrollintyg som bekräftar denna förenlighet, utfärdat av de behöriga myndigheterna, kontrollmyndigheterna eller kontrollorganen i detta tredjeland.

c) Aktörerna i tredjeländer är i stånd att när som helst tillhandahålla importörer och nationella myndigheter i unionen och i tredjeländerna information som gör det möjligt att identifiera de aktörer som är deras leverantörer och dessa leverantörers kontrollmyndigheter eller kontrollorgan, i syfte att säkerställa spårbarheten för den berörda ekologiska produkten eller produkten under omställning. Denna information ska också göras tillgänglig för importörernas kontrollmyndigheter eller kontrollorgan.”

17 Artikel 47 i förordningen, med rubriken ”Likvärdighet inom ramen för ett handelsavtal”, har följande lydelse:

”Ett erkänt tredjeland enligt artikel 45.1 b ii är ett tredjeland som inom ramen för ett handelsavtal av unionen har erkänts ha ett produktionssystem som uppfyller samma mål och principer genom tillämpning av regler som säkerställer samma överensstämmelsenivå som unionens regler.”

18 I artikel 48 i förordningen, med rubriken ”Likvärdighet enligt förordning [nr 834/2007]”, föreskrivs följande:

”1. Ett erkänt tredjeland enligt vad som avses i artikel 45.1 b iii är ett tredjeland som har erkänts som likvärdigt enligt artikel 33.2 i förordning [nr 834/2007], inbegripet sådana som erkänts enligt den övergångsåtgärd som föreskrivs i artikel 58 i den här förordningen.

Det erkännandet ska löpa ut den 31 december 2025.

2. På grundval av de årsrapporter som ska skickas till kommissionen senast den 31 mars varje år av de tredjeländer som avses i punkt 1 rörande genomförandet och verkställigheten av de kontrollåtgärder som de har inrättat och mot bakgrund av all annan mottagen information, ska kommissionen säkerställa lämplig tillsyn av de erkända tredjeländerna genom att regelbundet

ompröva deras erkännande. För detta ändamål får kommissionen begära stöd från medlemsstaterna. Tillsynens art ska fastställas på grundval av en bedömning av sannolikheten för bristande efterlevnad, särskilt med beaktande av det berörda tredjelandets exportvolym till unionen, resultaten av den övervaknings- och tillsynsverksamhet som bedrivs av den behöriga myndigheten samt resultaten av tidigare kontroller. Kommissionen ska regelbundet rapportera till Europaparlamentet och [Europeiska unionens] råd om resultatet av sin omprövning.

…”

19 Bilaga II till samma förordning innehåller en del IV om produktionsregler för bearbetade livsmedel. Punkt 2.2.2 i nämnda del IV har följande lydelse:

”Följande produkter och ämnen får användas vid bearbetning av livsmedel:

…

f) Mineraler (inklusive spårämnen), vitaminer, aminosyror och mikronäringsämnen, förutsatt att
   i) deras användning i livsmedel avsedda för normal konsumtion är *direkt rättsligt nödvändig* i betydelsen att den är direkt nödvändig enligt bestämmelser i unionsrätten eller bestämmelser i nationell rätt som är förenliga med unionsrätten, med den följden att livsmedlen inte alls kan släppas ut på marknaden som livsmedel avsedda för normal konsumtion om mineralen, vitaminen, aminosyran eller mikronäringsämnet inte tillagts, …

…”

20 Bilaga IV till förordning nr 2018/848, med rubriken ”Termer enligt artikel 30”, har följande lydelse:

”BG: биологичен,

ES: ecológico, biológico, orgánico,

CS: ekologické, biologické,

DA: økologisk

DE: ökologisch, biologisch,

ET: mahe, ökoloogiline,

EL: βιολογικό,

EN: organic,

FR: biologique

GA: orgánach,

HR: ekološki,

IT: biologico,

LV: bioloģisks, ekoloģisks,

LT: ekologiškas,

LU: biologesch, ökologesch,

HU: ökológiai,

MT: organiku,

NL: biologisch,

PL: ekologiczne,

PT: biológico,

RO: ecologic,

SK: ekologické, biologické

SL: ekološki,

FI: luonnonmukainen,

SV: ekologisk.”

### *Förordning (EU) 2020/1693*

21 Skäl 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1693 av den 11 november 2020 om ändring av förordning (EU) 2018/848 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter vad gäller datumet för tillämpning och vissa andra datum som anges i den förordningen (EUT L 381, 2020, s. 1) har följande lydelse:

”Covid-19-pandemin och den folkhälsokris som uppstått är en utmaning som saknar motstycke även för tredjeländer och för aktörer som är etablerade i tredjeländer. För tredjeländer som har erkänts som likvärdiga i enlighet med artikel 33.2 i rådets förordning [nr 834/2007] är det därför lämpligt att förlänga förfallodatumet för deras erkännande med ett år, till och med den 31 december 2026, för att ge sådana tredjeländer tillräckligt med tid att ändra sin status antingen genom att ingå ett handelsavtal med unionen eller genom de tredjeländernas aktörers fullständiga efterlevnad av förordning [2018/848] utan onödiga handelsstörningar för ekologiska produkter.”

22 I artikel 1 i nämnda förordning föreskrivs följande:

”Förordning [2018/848] ska ändras på följande sätt:

…

2) I artikel 48.1 andra stycket ska datumet ’den 31 december 2025’ ersättas med ’den 31 december 2026’.”

…”

**Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna**

23 Herbaria framställer en dryck, kallad Blutquick, som består av en blandning av fruktjuicer och örtextrakt från ekologisk produktion. Icke-växtbaserade vitaminer och järnglukonat har tillsatts drycken som saluförs som kosttillskott. På förpackningen finns Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion, den nationella ekologiska märkningen samt en hänvisning till att ingredienserna härrör från ”kontrollerad ekologisk produktion”.

24 Genom beslut av den 18 januari 2012 förelade Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft (Bayerns jordbruksmyndighet) bland annat Herbaria att vid märkning samt vid reklam och saluföring av Blutquick före den 1 december 2012 upphöra med att hänvisa till en skyddad ekologisk produktionsmetod enligt artikel 23 i förordning nr 834/2007, med motiveringen att det enligt bestämmelserna i denna förordning och artikel 27.1 f i förordning nr 889/2008 föreskrivs att vitaminer och mineraler endast får tillsättas bearbetade produkter som betecknas som ”ekologiska” om det är särskilt föreskrivet att de ska användas. Enligt den Bayerns jordbruksmyndighet är detta inte fallet när det gäller Blutquick.

25 Herbaria överklagade detta beslut till Bayerisches Verwaltungsgericht München (Bayerska förvaltningsdomstolen i München, Tyskland), som begärde ett förhandsavgörande från EU-domstolen avseende tolkningen av nämnda artikel 27.1 f.

26 Mot bakgrund av EU-domstolens svar på dessa frågor i domen av den 5 november 2014, Herbaria Kräuterparadies (C-137/13, EU:C:2014:2335), ogillade Bayerisches Verwaltungsgericht München (Bayerska förvaltningsdomstolen i München) Herbarias överklagande.

27 Överklagandet av detta avgörande avslogs genom dom av den 29 juli 2021, vilken Herbaria har överklagat till Bundesverwaltungsgericht (Högsta förvaltningsdomstolen, Tyskland), som är den hänskjutande domstolen.

28 Den hänskjutande domstolen har angett att eftersom Bayerns jordbruksmyndighets beslut av den 18 januari 2012 är ett förvaltningsbeslut som har verkningar i tiden, följer det av nationell rättspraxis att den hänskjutande domstolen är skyldig att avgöra det mål som är anhängigt vid den på grundval av den lagstiftning som är tillämplig vid tidpunkten för dess avgörande. Följaktligen är förordning nr 834/2007 av tidsmässiga skäl *(ratione temporis)* inte längre tillämplig i detta mål, eftersom denna förordning har ersatts av förordning 2018/848.

29 Herbaria bestrider inte längre vid den hänskjutande domstolen att det inte särskilt föreskrivs att vitaminer och mineralämnen ska tillsättas i Blutquick och att denna produkt följaktligen inte är förenlig med artikel 16.1 i förordning 2018/848 och punkt 2.2.2 f i del IV i bilaga II till förordningen, som i huvudsak har ersatt artikel 27.1 f i förordning nr 889/2008. Enligt den hänskjutande domstolen är det således utrett att artikel 33.1, artikel 33.5 och artikel 30.1 i förordning 2018/848 förbjuder Blutquick att använda Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion, det nationella ekologiska märket respektive termer som hänvisar till ekologisk produktion.

30 Herbaria har emellertid gjort gällande att ett livsmedel som är jämförbart med Blutquick och som importeras från Amerikas förenta stater inte omfattas av ett sådant förbud med tillämpning av sistnämnda förordning.

31 Till följd av ett avtal som ingicks år 2012 genom en utväxling av skrivelser mellan kommissionen och US Department of Agriculture (Jordbruksministeriet, Förenta staterna) upptogs Förenta staterna nämligen i förteckningen över tredjeländer vars produktionsregler är likvärdiga med dem som föreskrivs i förordning nr 834/2007, i enlighet med artikel 33.1 i denna förordning. Detta upptagande enligt artikel 45.1 b iii i förordning 2018/848 medför att produkter som konkurrerar med dem som saluförs av Herbaria, med ursprung i Förenta staterna, kan släppas ut på marknaden i unionen som ekologiska produkter. Dessa kan bära Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion och termer som hänvisar till ekologisk produktion, under den enda förutsättningen att de följer produktionsreglerna i detta tredjeland, det vill säga även om de inte överensstämmer med unionens produktionsregler. Detta utgör enligt Herbaria en särbehandling som strider mot artikel 20 i stadgan.

32 Delstaten Bayern anser att Herbarias tolkning av förordning 2018/848 är felaktig och att en produkt med ursprung i Förenta staterna i själva verket endast kan bära Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion om den uppfyller produktionsreglerna i denna förordning, vilket innebär att det inte föreligger någon skillnad i behandling i förhållande till en produkt som tillverkas i unionen.

33 Den hänskjutande domstolen hyser tvivel om huruvida en produkt som importeras från Förenta staterna får bära Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion, trots att den inte helt uppfyller kraven i förordning 2018/848.

34 Om så skulle vara fallet vill den hänskjutande domstolen vidare få klarhet i huruvida detta utgör en särbehandling i den mening som avses i artikel 20 i stadgan och, i förekommande fall, huruvida en sådan särbehandling skulle kunna vara motiverad med hänsyn till erkännandet av att de produktions- och kontrollregler som är tillämpliga i Förenta staterna för de aktuella produkterna är likvärdiga eller av det syfte att underlätta handeln som eftersträvas med ett sådant erkännande av likvärdighet.

35 Slutligen anser den hänskjutande domstolen att frågan uppkommer på liknande sätt när det gäller användningen av termer som hänvisar till ekologisk produktion, i den mening som avses i artikel 30.1 i förordning 2018/848.

36 Mot denna bakgrund beslutade Bundesverwaltungsgericht (Högsta förvaltningsdomstolen) att vilandeförklara målet och begära ett förhandsavgörande från domstolen avseende följande frågor:

”1) Ska artikel 33.1 i förordning (EU) 2018/848 tolkas så, att Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion får användas för ett bearbetat livsmedel som importeras i enlighet med villkoren i artikel 45.1 i denna förordning i syfte att släppas ut på marknaden i unionen som ekologisk produkt, men som emellertid inte uppfyller kraven i artikel 16.1 i samma förordning jämförd med punkt 2.2.2 f i del IV i bilaga II till denna förordning, eftersom det utöver växtbaserade ingredienser innehåller icke-växtbaserade mineraler och vitaminer?

2) Om svaret på fråga 1 är jakande, följer det då av artikel 20 i stadgan att Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion får användas för ett bearbetat livsmedel från unionen som uppfyller de likvärdiga produktions- och kontrollreglerna från ett erkänt tredjeland enligt artikel 48.1 i förordning 2018/848, men inte kraven i artikel 16.1 i denna förordning jämförd med punkt 2.2.2 f i del IV i bilaga II till nämnda förordning?

3) Följer det av artikel 20 i stadga att ett sådant bearbetat livsmedel från Europeiska unionen får märkas med hänvisning till ekologisk produktion enligt artikel 30.1 i förordning (EU) 2018/848 utan att Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion används?”

**Begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet**

37 Efter det att generaladvokaten föredragit sitt förslag till avgörande, begärde Herbaria, genom skrivelse som inkom till domstolens kansli den 26 juni 2024, att domstolen skulle återuppta den muntliga delen av förfarandet.

38 Herbaria har till stöd för sin begäran anfört att generaladvokatens förslag till avgörande innehåller flera felaktiga rättsliga och faktiska omständigheter som kan vilseleda domstolen. Sådana omständigheter, som generaladvokaten ansåg vara avgörande för svaret på tolkningsfrågorna, har inte heller diskuterats vid förhandlingen mellan parterna i det nationella målet eller de berörda i den mening som avses i artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol.

39 Det var således fel av generaladvokaten att påstå att det finns ”uppgifter som ska åtfölja” Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion som anger råvarornas ursprung och tillverkningsorten för en produkt, vilket innebär att konsumenten, när logotypen används, alltid informeras om att produkten kommer från Förenta staterna. Generaladvokaten har även gjort en felaktig tolkning av *Codex Alimentarius*-riktlinjerna, till vilka det hänvisas i artikel 33.2 i förordning nr 834/2007.

40 EU-domstolen erinrar om att generaladvokaten, enligt artikel 252 andra stycket FEUF, vid offentliga domstolssessioner, fullständigt opartiskt och oavhängigt, ska lägga fram motiverade förslag till avgörande i mål som enligt stadgan för Europeiska unionens domstol kräver att ett sådant förslag läggs fram. Domstolen är inte bunden av vare sig förslaget till avgörande eller av den motivering som ligger till grund för generaladvokatens förslag (dom av den 18 januari 2024, CROSS Zlin, C-303/22, EU:C:2024:60, punkt 36 och där angiven rättspraxis).

41 Det ska även erinras om att stadgan för Europeiska unionens domstol och domstolens rättegångsregler inte föreskriver någon möjlighet för parterna i det nationella målet eller de berörda i den mening som avses i artikel 23 i nämnda stadga att bemöta generaladvokatens förslag till avgörande. Att en av parterna i det nationella målet eller en berörd inte delar generaladvokatens uppfattning i förslaget till avgörande, oavsett vilka frågor som generaladvokaten behandlat däri, kan följaktligen inte i sig utgöra ett tillräckligt skäl för att återuppta den muntliga delen av förfarandet (se, för ett likande resonemang, dom av den 18 januari 2024, CROSS Zlin, C-303/22, EU:C:2024:60, punkt 37 och där angiven rättspraxis).

42 Herbaria kan således inte med framgång motivera sin begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet genom att ifrågasätta korrektheten i vissa avsnitt i generaladvokatens förslag till avgörande.

43 Vidare får domstolen enligt artikel 83 i rättegångsreglerna, efter att ha hört generaladvokaten, när som helst besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas, bland annat om domstolen anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet, eller om en part, efter det att den muntliga delen har förklarats avslutad, har lagt fram en ny omständighet som kan ha

ett avgörande inflytande på målets utgång, eller om målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan parterna eller de berörda som avses i artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol.

44 I förevarande fall ska det emellertid erinras om att de berörda som har deltagit i detta förfarande, under den skriftliga och den muntliga delen av förfarandet, har kunnat redogöra för de rättsliga omständigheter som de anser vara relevanta för att EU-domstolen ska kunna tolka de unionsrättsliga bestämmelser som är föremål för den hänskjutande domstolens frågor. Domstolen anser således att den förfogar över alla nödvändiga uppgifter för att kunna döma i målet och att ingen av de omständigheter som Herbaria har åberopat till stöd för sin begäran motiverar att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas i enlighet med artikel 83 i rättegångsreglerna.

45 Under dessa omständigheter finner domstolen, efter att ha hört generaladvokaten, att det saknas skäl att besluta om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet.

## Prövning av tolkningsfrågorna

### *Den första frågan*

46 Det följer av EU-domstolens fasta praxis att det enligt det förfarande för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som införts genom artikel 267 FEUF ankommer på EU-domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar, som gör det möjligt för den domstolen att avgöra det mål som den ska pröva. I detta syfte kan EU-domstolen behöva omformulera de frågor som hänskjutits. Den omständigheten att en nationell domstol formellt sett har formulerat sin tolkningsfråga med hänvisning till vissa bestämmelser i unionsrätten, utgör inte hinder för att EU-domstolen tillhandahåller den domstolen alla uppgifter om unionsrättens tolkning som kan vara användbara vid avgörandet av det nationella målet, oberoende av om det har hänvisats därtill i frågorna eller inte. EU-domstolen ska härvid, utifrån samtliga uppgifter som den nationella domstolen har lämnat, och i synnerhet utifrån skälen i beslutet om hänskjutande, avgöra vilka delar av unionsrätten som behöver tolkas med hänsyn till saken i målet (dom av den 21 september 2023, Juan, C-164/22, EU:C:2023:684, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

47 Den hänskjutande domstolen har i sin första fråga endast nämnt artikel 33.1 i förordning 2018/848, som reglerar användningen av Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion. Det framgår emellertid av begäran om förhandsavgörande, och särskilt av skälen avseende den tredje frågan, att den hänskjutande domstolen anser att den första frågan på liknande sätt avser artikel 30.2 i förordningen, som reglerar användningen av termer som hänvisar till ekologisk produktion.

48 För att kunna ge den hänskjutande domstolen ett användbart svar ska det således anses att den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 30.2 och artikel 33.1 i förordning 2018/848 ska tolkas så, att Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion och termer som hänvisar till ekologisk produktion får användas för bearbetade livsmedel som importeras från ett tredjeland på de villkor som föreskrivs i artikel 45.1 b iii och artikel 48.1 i denna förordning för utsläppande på marknaden i unionen som ekologisk produkt,

trots att livsmedlet, på grund av att det innehåller mineraler och vitaminer av icke-vegetabiliskt ursprung, inte uppfyller villkoren i artikel 16.1 i nämnda förordning, jämförd med punkt 2.2.2 f i del IV i bilaga II till samma förordning.

*Om användningen av Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion och termer som hänvisar till ekologisk produktion*

49 Domstolen erinrar inledningsvis om att enligt artikel 2.1 i förordning 2018/848 ska förordningen tillämpas på de produkter som avses i denna bestämmelse, bland annat när de har producerats eller importerats till unionen eller är avsedda att bli det.

50 Enligt ordalydelsen i artikel 30.2 och artikel 33.1 i denna förordning är användningen av termer som avser ekologisk produktion och Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion emellertid endast tillåten för produkter som är förenliga med denna förordning.

51 Denna lydelse tyder således, såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 67–72 i sitt förslag till avgörande, på att dessa termer och denna logotyp endast får användas för ekologiska produkter, oavsett om de tillverkas i unionen eller importeras från ett tredjeland i syfte att släppas ut på marknaden i unionen som ekologiska produkter, under förutsättning att de uppfyller kraven i nämnda förordning, särskilt kapitel II och III i förordningen.

52 Enligt domstolens fasta praxis är det vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara lydelsen som ska beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (dom av den 29 juli 2024, Belgian Association of Tax Lawyers m.fl., C-623/22, EU:C:2024:639, punkt 94 och där angiven rättspraxis).

53 Vad beträffar detta sammanhang ska det påpekas att förordning 2018/848 inför en åtskillnad mellan produkter som tillverkas i unionen och produkter som importeras från ett tredjeland, i syfte att släppas ut på marknaden i unionen som ekologiska produkter.

54 Vad särskilt gäller bearbetade livsmedel som framställts i unionen ska dessa nämligen, enligt artikel 16.1 i förordningen, iaktta de detaljerade produktionsregler som fastställs i del IV i bilaga II till denna förordning och i de genomförandeakter som avses i artikel 16.3 i densamma.

55 Vidare föreskrivs i artikel 45 i förordning 2018/848 de kumulativa villkor som en produkt som inte har tillverkats i unionen måste uppfylla för att kunna importeras från ett tredjeland och släppas ut på marknaden i unionen som en ekologisk produkt.

56 För det första krävs det enligt artikel 45.1 a i förordning 2018/848 att den importerade produkten är en sådan produkt som avses i artikel 2.1 i denna förordning.

57 Vidare krävs enligt artikel 45.1 c i nämnda förordning att aktörer i tredjeländer ska kunna tillhandahålla importörer och nationella myndigheter i unionen och i tredjeländer den information som gör det möjligt att säkerställa spårbarheten för den berörda produkten.

58 Enligt artikel 45.1 b i samma förordning ska slutligen en produkt som importeras från tredjeland uppfylla ett av de villkor som föreskrivs i denna bestämmelse.

59 För det första, i det fall som avses i artikel 45.1 b i) i förordning 2018/848, ska denna produkt överensstämma med bestämmelserna i kapitlen II, III och IV i förordningen, och således bland annat med produktionsreglerna i kapitel III i förordningen och märkningsreglerna i kapitel IV i densamma.

60 För det andra ska, i det fall som avses i artikel 45.1 b ii) i förordning 2018/848, nämnda produkt, om den kommer från ett tredjeland som är erkänt i enlighet med artikel 47 i denna förordning, vara förenlig med villkoren i det relevanta handelsavtalet.

61 För det tredje ska produkten, i det fall som avses i artikel 45.1 b iii) i förordning 2018/848, om den kommer från ett tredjeland som är erkänt med avseende på likvärdighet i enlighet med artikel 48.1 i samma förordning uppfylla likvärdiga tillverknings- och kontrollregler i detta tredjeland och importeras tillsammans med ett kontrollintyg som utfärdats av de behöriga myndigheterna, kontrollmyndigheterna eller kontrollorganen i detta tredjeland och som bekräftar denna förenlighet.

62 Det följer av själva ordalydelsen i artikel 45.1 b i förordning 2018/848 att de tre villkor som uppställs i leden i–iii i denna bestämmelse är alternativa villkor, vilket innebär att det räcker att ett av dem är uppfyllt för att den produkt som importeras från ett tredjeland, om den även uppfyller de två andra villkoren i artikel 45.1 a och c i denna förordning, ska kunna släppas ut på marknaden i unionen som ekologisk produkt.

63 Bland dessa tre alternativa villkor är det emellertid endast det villkor som avses i artikel 45.1 b i) i förordning 2018/848 som kräver att den importerade produkten ska vara förenlig med bestämmelserna i kapitlen II, III och IV i denna förordning.

64 Följaktligen skulle en produkt som motsvarar det typfall som avses i artikel 45.1 b iii i förordning 2018/848, trots att den inte helt uppfyller de produktionsregler som avses i kapitel III i den förordningen, kunna släppas ut på marknaden i unionen som en ekologisk produkt, förutsatt att det rör sig om en produkt från ett tredjeland som erkänts av unionen med avseende på likvärdighet enligt artikel 33.2 i förordning nr 834/2007, till vilken det hänvisas i artikel 48.1 i förordning nr 2018/848, och som bland annat uppfyller de produktionsregler som gäller i det tredjelandet och som unionen har betraktat som likvärdiga med dem som anges i nämnda kapitel III.

65 Begreppet likvärdighet definieras i artikel 3 led 64 i förordning 2018/848 som att samma mål och principer iakttas genom tillämpning av regler som säkerställer samma överensstämmelsenivå.

66 Hänvisningen i artikel 45.1 b iii i förordning 2018/848 till att produktionsreglerna i det berörda tredjelandet är likvärdiga förutsätter följaktligen med nödvändighet att de regler som gäller i detta tredjeland har samma syften och följer samma principer som de som följer av bestämmelserna i kapitel II i förordning 2018/848. Vad beträffar de produktionsregler som anges i kapitel III i förordningen, framgår det av denna definition att lagstiftningen i detta tredjeland inte ska vara identisk med unionslagstiftningen, utan säkerställa ”samma överensstämmelsenivå” som den som unionen kräver när det gäller produkter som tillverkas inom unionen.

67 Såsom det har erinrats om i punkt 50 ovan är det enligt såväl artikel 30.2 som artikel 33.1 i förordning 2018/848 emellertid endast tillåtet att använda termer som avser ekologisk produktion respektive Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion för produkter som uppfyller kraven i denna förordning.

68 Det finns däremot inte någon bestämmelse i förordning 2018/848 som tillåter att dessa termer eller denna logotyp används för produkter från tredjeländer som erkänts som likvärdiga, men som, även om de kan importeras till unionen med tillämpning av artikel 45.1 b ii) eller iii) i denna förordning, emellertid inte är förenliga med de produktionsregler som fastställs i förordningen.

69 Den bokstavstolkning av artikel 30.2 och artikel 33.1 i förordning 2018/848 som det redogjorts för i punkt 50 ovan stöds således av strukturen i artikel 45.1 b i denna förordning. Unionslagstiftaren har nämligen haft för avsikt att inom kategorin importerade ekologiska produkter göra åtskillnad mellan produkter som är förenliga med kapitlen II, III och IV i nämnda förordning och produkter som omfattas av likvärdiga regler i ursprungslandet, vilka erkänts som sådana antingen enligt ett handelsavtal eller genom en ensidig unionsåtgärd.

70 Denna tolkning bekräftas av syftena med förordning 2018/848, särskilt dess bestämmelser om märkning av ekologiska produkter, däribland artikel 30.2 och artikel 33.1 i förordningen.

71 Såsom framgår av skälen 6, 9 och 123 i förordning 2018/848 syftar den rättsliga ramen för genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, som denna förordning – som ett av de instrument som avses i artikel 43.2 FEUF – ingår i till att säkerställa rättvisa konkurrensvillkor på den inre marknaden för ekologiska produkter och att bevara och rättfärdiga konsumenternas förtroende för produkter som märkts som ekologiska. Unionslagstiftaren har därför avsett att föreskriva regler som tillgodoser konsumenternas högt ställda förväntningar på området och som är tillräckligt tydliga för dem de riktar sig till. Det var mot denna bakgrund som unionslagstiftaren, i skäl 15 i förordning 2018/848, underströk att konsumenternas förtroende är av mycket stor betydelse för marknaden för ekologiska livsmedel och, i skäl 17, att förordningen bland annat syftar till att säkerställa konsumenternas förtroende och skydda deras intressen.

72 Vidare framgår det av skäl 73 i förordning 2018/848 att syftet med märkningsbestämmelserna, inklusive bestämmelserna om användningen av Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion och termer som hänvisar till ekologisk produktion, är att skydda såväl aktörernas intresse av att få sina produkter korrekt identifierade på marknaden för ekologiska produkter och att åtnjuta rättvisa konkurrensförhållanden som konsumenternas intresse att kunna träffa medvetna val.

73 Vad slutligen särskilt gäller Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion framgår det av skälen 77–79 i förordning 2018/848 att unionslagstiftarens avsikt är att användningen av logotypen ska regleras på ett sådant sätt att eventuell osäkerhet bland konsumenterna på hela unionsmarknaden undanröjs, att de inte vilseleds om huruvida den berörda produkten i sin helhet är av ekologiskt ursprung och att det inte finns någon risk för osäkerhet hos dem vad gäller frågan huruvida en produkt har sitt ursprung i unionen eller i ett tredjeland.

74 Såsom framgår av punkterna 66–68 ovan följer det i förevarande fall av unionslagstiftarens val att produkter som importerats från tredjeländer enligt ordningen med likvärdighet i artikel 45.1 b iii) i förordning 2018/848 får släppas ut på marknaden i unionen som ekologiska produkter även om de inte uppfyller samtliga krav i denna förordning, bland annat kraven i kapitlen II och III. Däremot måste produkter som tillverkas i unionen uppfylla alla dessa krav för att kunna släppas ut på marknaden som ekologiska produkter.

75 Att i detta sammanhang tillåta att termer som hänvisar till ekologisk produktion och att Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion används på den inre marknaden för ekologiska produkter, såväl för produkter som har producerats i unionen och för produkter som

har framställts i tredjeländer i enlighet med de produktionsregler som fastställs i förordning 2018/848 som för produkter som har producerats i tredjeländer enligt normer som endast är likvärdiga med dessa produktionsregler, skulle skada en rättvis konkurrens på den inre marknaden för ekologiska produkter och skapa tvetydighet som skulle kunna vilseleda konsumenterna.

76 I en sådan situation skulle konsumenterna nämligen kunna få intrycket att en produkt som är försedd med termer som hänvisar till ekologisk produktion eller Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion uppfyller samtliga krav i förordning 2018/848, bland annat kapitel II och III, trots att den endast uppfyller produktionsreglerna i det tredjeland från vilket produkten importeras och som är likvärdiga med produktionsreglerna i denna förordning.

77 I synnerhet är syftet med denna logotyp just att på ett klart och otvetydigt sätt informera konsumenterna om att den produkt på vilken den förekommer är helt och hållet förenlig med samtliga krav i förordning 2018/848, och inte bara med bestämmelser som är likvärdiga med denna. Detta gäller i än högre grad eftersom logotypen, i enlighet med artikel 33.2 i förordningen, utgör en officiell attestering från Europeiska unionen.

78 Den omständigheten, som bland annat framhållits av kommissionen, att när Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion används på en produkt enligt artikel 32.2 i förordning nr 2018/848 ska en uppgift läggas till, med angivande av var de jordbruksråvaror som produkten består av har producerats, räcker inte för att undvika all tvetydighet. En sådan uppgift gör det nämligen inte möjligt för konsumenten att veta om en importerad produkt är förenlig med produktionsreglerna i förordning nr 2018/848 eller om den endast uppfyller produktionsregler som är likvärdiga med dem i nämnda förordning.

79 Domstolen finner följaktligen att en produkt som importeras från ett tredjeland för att släppas ut på marknaden i unionen som ekologisk produkt med tillämpning av artikel 45.1 b iii i förordning 2018/848 inte får använda vare sig Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion eller, i princip, termer som hänvisar till ekologisk produktion vid märkning av produkten.

*Användningen av tredjelandets logotyp för ekologisk produktion*

80 Eftersom förordning 2018/848, bland annat kapitel VII, innehåller bestämmelser som reglerar handeln med tredjeländer, syftar förordningen även till att införa ett antal regler som är tillämpliga på internationell handel med ekologiska produkter. Syftet med detta är, såsom rådet med rätta påpekade vid förhandlingen, dels att underlätta försörjningen med, tillgången till och den ökande efterfrågan på ekologiska produkter i unionen, dels, på grundval av bilaterala avtal, att underlätta export av sådana produkter med ursprung i unionen till tredjeländer.

81 Det är i detta sammanhang som artikel 45.1 b iii) i nämnda förordning ingår, vilken ger kommissionen behörighet att erkänna att bestämmelserna i ett tredjeland är likvärdiga med bestämmelserna i förordning 2018/848.

82 Det framgår av handlingarna i målet att vissa produkter som importeras som ekologiska produkter enligt den ordning med likvärdighet som avses i artikel 45.1 b iii) i denna förordning bär logotypen för ekologisk produktion i det tredjeland från vilket de importeras och att en sådan logotyp kan innehålla termer som hänvisar till ekologisk produktion, såsom ”ekologisk”, ”ecológico” eller ”organic”, eller härledningar eller diminutiver av dessa, såsom ”bio” eller ”eco”.

83 Domstolen konstaterar att användningen av logotypen för ekologisk produktion i det tredjeland från vilket de importeras beträffande sådana importerade produkter inte kan skada den rättvisa konkurrensen på den inre marknaden för ekologiska produkter eller skapa tvetydighet som kan vilseleda konsumenterna. Förutom att användningen av en logotyp för ekologisk produktion från ett tredjeland som skiljer sig från Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion inte placerar de berörda produkterna på samma plan i konkurrensavseende, kan användningen av logotypen för ekologisk produktion i ett tredjeland nämligen inte heller ge intryck av att de berörda importerade produkterna är förenliga med samtliga krav i förordning 2018/848.

84 Av detta följer, oaktat slutsatsen i punkt 79 ovan, att för att säkerställa den ändamålsenliga verkan av i synnerhet artikel 45.1 b iii) i förordning 2018/848 och för att bevara de befogenheter som denna förordning ger kommissionen, ska de produkter som importeras med tillämpning av denna bestämmelse, vilka har tillträde till unionsmarknaden ”som ekologiska”, använda logotypen för ekologisk produktion i det tredjeland från vilket de härrör, även om denna logotyp innehåller termer som är identiska med dem som avser ekologisk produktion, i den mening som avses i artikel 30.1 i och i bilaga IV till denna förordning.

85 Mot denna bakgrund ska den första frågan besvaras enligt följande:

– Artikel 30.2 och artikel 33.1 i förordning 2018/848 ska tolkas så, att varken Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion eller, i princip, termer som hänvisar till ekologisk produktion, får användas för bearbetade livsmedel som importeras från ett tredjeland i enlighet med villkoren i artikel 45.1 b iii och artikel 48.1 i nämnda förordning i syfte att släppas ut på marknaden i unionen som ekologisk produkt, när detta livsmedel, på grund av att det innehåller mineraler och vitaminer av icke-vegetabiliskt ursprung, inte uppfyller villkoren i artikel 16.1 i denna förordning, jämförd med punkt 2.2.2 f i del IV i bilaga II till nämnda förordning.

– Detta tredjelands logotyp för ekologisk produktion kan dock användas i unionen för ett sådant livsmedel även om logotypen innehåller termer som hänvisar till ekologisk produktion i den mening som avses i artikel 30.1 i nämnda förordning och i bilaga IV till densamma.

***Den andra och den tredje frågan.***

86 Med hänsyn till svaret på den första tolkningsfrågan, saknas det anledning att besvara den andra och den tredje frågan.

**Rättegångskostnader**

87 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

**Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007**

**ska tolkas så,**

**att varken Europeiska unionens logotyp för ekologisk produktion eller, i princip, termer som hänvisar till ekologisk produktion får användas för bearbetade livsmedel som importeras från ett tredjeland i enlighet med villkoren i artikel 45.1 b iii och i artikel 48 i nämnda förordning i syfte att släppas ut på marknaden i unionen som ekologisk produkt, när detta livsmedel, på grund av att det innehåller mineraler och vitaminer av icke-växtbaserat ursprung, inte uppfyller villkoren i artikel 16.1 i denna förordning, jämförd med punkt 2.2.2 f i del IV i bilaga II till nämnda förordning.**

**Detta tredjelands logotyp för ekologisk produktion kan dock användas i unionen för ett sådant livsmedel, även om logotypen innehåller termer som hänvisar till ekologisk produktion i den mening som avses i artikel 30.1 i nämnda förordning och i bilaga IV till densamma.**

Underskrifter